KURJER WARSZAWSKI.

D. 31. Grudnia. — Rok 1848. Niedziela. № 348. Jutro, NOWY ROK.— Śgo Fulgenta. Pojutrze, Pierwsza Kwadra.

Nieodstępny od przekazanych sobie przez Ludw: Adama *Dmuszewskiego* tradycji, przekonany że tym sposobem spełnia najgorętsze życzenia Tego, co ugruntował byt niniejszego pisma, zespolił go z codziennemi nawyknieniami, z życiem że tak powimy Warszawy, *Kurjer Warszawski*, przyjętym przez *Dmuszewskiego* zwyczajem, staje dziś w obec Łaskawych Czytelników swoich, by im złożyć treściwe sprawozdanie z miejscowych wypadków 1848 r. co za chwilę niepowrotnie stoczy się w bezdna wieczności.

Z BOSKIEGO dopuszczenia, po raz trzeci od lat 17tu, okropna niemoc, siejąc zniszczenie po grodach i siołach *Europy*, nawiedziła i m. *Warszawę*. Dzięki jednakoż OPATRZNOŚCI, dzięki dobroczynnej i energicznej opiece Rządu, w urządzeniu na wszystkich punktach miasta szpitali, w niesieniu bezzwłocznej pomocy i w zastosowaniu środków hygienicznych i ochronnych, na 4124 osobach dotkniętych cholerą, tylko 1649 zmarło, reszta zaś na łono strapionych powróciła rodzin. Obok jednak tej dotkliwej klęski, obok miejscowego gradobicia, urodzaje tegoroczne były w ogóle dobre a zawiązki plonów przyszłorocznych, pod wpływem pięknej i długotrwającej jesieni, rokują najobfitsze dla rolników nadzieje. Sto lat temu, rzecz szczególna, ten sam stan powietrzny przepowiadali w astrologicznych zagłębieniach swoich, adepci. Mamy przed sobą 4ry Kalendarze z r. 1748, Antoniego *Trajanowicza*, Stanis: z Łazów *Duńczewskiego*, Andrzeja *Lipowicza* i Fran: *Łuczyńskiego;* wszystkie już w Marcu, wczesną wiosnę a długą i ciepłą jesień, jednocześnie przepowiadały.

Od materjalnej charakterystyki kończącego się roku, przechodząc do strony jego moralnej, z radością wspomnieć nam należy, że w ciągu jego, niemałej doznały pociechy Rodzicielskie serca NN. PAŃSTWA, z powodu zaślubin J. C. W. W. Xcia Konstantego Mikołajewicza z J. C W. W. Xżną Alexandrą Józefówną; trzebaż było, aby przedwczesny zgon J. X. W. Xżnej *Amalji*, Panującej Xżnej *Sasko-Altenburgskiej*, okrył żałobą najprzywiązańszą Córkę, i przyćmił choć na czas, dni pełne szczęścia i wesela. Tak jak do pierwszego obrazu szczęścia, łączy się w tym roku pamiątka patryotycznego obchodu 50-letniego Jubileuszu mianowania J. C. W. W. Xięcia Michała Pawłowicza, Feldceugmeistrem W. R., tak znów wśród bolesnych wspomnień dopełniono później aktu poświęcenia Kaplicy szpitala w Petersburgu, ku nieodżałowanej pamięci Córki NN. PAŃSTWA, w BOGU spoczywającej J. C. W. W. Xżnej Alexandry Mikołajewnej, wzniesionego.

W r. b. J. C. W. Wielki Xżę Konstantyn Mikołajewicz raczył obecnością swoją miasto *Warszawę*. Z zagranicznych Xiążąt, znajdował się tu także J. C. W. Arcy-Xiążę Austrjacki *Wilhelm*.

Na opróżnioną Metropolię Nowogrodzką i Petersburgską, po zgonie Najprz: *Antoniego*, N. PAN powołać raczył Najprz: *Nikanora*, Arcy-Biskupa Warsz: i Nowogeorgiewskiego, a do zajęcia Katedry, tej, wezwał Najprz: *Arsenjusza*, Arcy-Biskupa Podolskiego.

Dawnym zawsze torem, pobożni mieszkańcy *Warszawy* obchodzili z czcią należną w tym roku obrzęd rekoncyljacji Kościoła XX. *Bernardynów* na Krak:-Przedmieściu, z rozkazu JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, nakładem Rządu, do pierwotnej przywróconego świetności. Nieco wcześniej, podobnyż obchód miał miejsce po odnowieniu Kaplicy przy Szpitalu Śgo Rocha exystującej. Częste zaś dary jeszcze składane na wystawienie sztachet przed Kościołem PP. *Wizytek*, niewątpliwą rokują nadzieję, że niezbędne to ogrodzenie, wkrótce do skutku doprowadzonem zostanie. Prowincja pod tym względem nie mniej zadawalające przedstawia rezultaty; zarządzono bowiem, w tym roku, między innemi: budowę nowej Świątyni Pańskiej w *Świerczynie*, i reparacje Kościołów: w *Wierzbołowie*, *Błaszkach*, *Działoszycach*, *Brześciu* (Pow: Włocł:), *Krzyżanowicach*, *Kowalu*, *Rachaniach*, *Winnicy*, *Czeladzi*, *Miechowie*, zaś w *Rudzie Malenieckiej*, poświęcono staraniem dziedziców miejscowych, w pięknym stylu architektury wzniesioną Kaplicę.

W *Piotrkowie*, wzniesiony Kościół prawosławny, pod wezwaniem Wszystkich Świętych, z wszelką uroczystością benedykowanym został.

O ile do naszej doszło wiadomości, dwóch szanownych Jubilatów po 50-leciech w usługach Ołtarza spędzonych, doczekało się obchodu powtórnych prymicji: X. Szymon *Gutowski*, Prałat Scholastyk Katedry Podlaskiej, i X. Stanisław Kostka *Grzankowski*, Kapłan Zgromadzenia XX. Misjonarzy Warszawskich. W innym stanie, ale również na drodze zbawienia, dostąpili szczęścia w powtórnem pobłogosławieniu 50-letniego *złotego wesela*, zacni Dziedzice, Adam i Marjanna z Grabowskich *Wesslowie;* Melchior i Jadwiga z Koszutskich *Jażdżewscy;* Wojciech i Franciszka z Makowskich *Gałęccy*.

Mówiąc o uroczystościach Kościoła z taką pobożnością i czcią obchodzonych, niemożemy pominąć, że w ciągu b. r. tak jak i w poprzednich, zacni Amatorowie i Artyści, zawsze z gorliwością o chwałę BOŻĄ, przyczyniali się do uświetnienia obchodów religijnych, pieniami i wzniosłą muzyką. *Nestor* zaś i zaszczyt krajowych kompozytorów, Józef *Elsner*, pomimo sił pracą i wiekiem starganych, lewą ręką skreślił szczytne *Stabat Mater*, o wartości i wykonaniu którego w czasie już wspomnieliśmy.

Że i czynem objawiały się też Chrześciańskie uczucia, dowodem tego obok codziennych jałmużn, hojnie na ołtarzu ubóstwa składane dary tak przy kwestach wielkanocnych i balach danych na korzyść ubogich, w salach Redutowych i w nowej Resursie, jak niemniej przy loterjach w Warszawie, na korzyść Moralnie zaniedbanych dzieci, Sierot i Ochron, tudzież Zakładu zupy Rumfordzkiej Towarzystwa Dobrocz: *Warszawskiego*, odbytych. Nie ustąpiła pod tym względem Prowincja *Warszawie;* świadczą o tem Bale dane na różne dobroczynne cele w *Radomsku*, *Radzyniu*, *Piotrkowie*, *Łomży*, *Kutnie*, *Suwałkach*, *Lipnie*, *Włocławku* i t. d. Bo też był ciężki w ciągu zimy moment, i gdyby nie ogólna dobroczynność, gdyby nie liczne co do Warszawy ze strony JO. Xięcia Namiestnika ofiary, który po zniżonych cenach, a później i bezpłatnie ubogim drzewo rozdawać polecił, niejedna rodzina srodzeby od ciężkich mrozów była ucierpiała, chociaż jakeśmy już to wyżej powiedzieli, wiosna nader wcześnie zawitała, a lody na *Wiśle* puściły już 28 Lutego (o godz: 3ej po połu:) bez zrządzenia szkód żadnych, poczem rychło a wcześniej jak kiedykolwiek, bo w przeciągu dni 8, most Warszawski, a z nim zwykła komunikacja przywrócone zostały. Mówiąc o temperaturze roku ubiegłego, nie od rzeczy będzie wspomnieć także, iż gorąco w ciągu lata doszło do 29 stopni, w ogóle zaś były nadzwyczajne, lecz dosyć krótko trwałe upały.—Kończąc ten rys dobroczynnych działań r. b., niepodobna pominąć że na pierwszą wiadomość o gwałtownym pożarze m. *Chełma*, JO. Xiążę Namiestnik bezzwłocznie składki na wsparcie pogorzelców otworzyć polecił, i na zapomogę rs. 3000 wyznaczyć raczył. Z zapisów w r. b. przez Radę Administracyjną zatwierdzonych, wymienimy: Zapisy Michała *Kistera*, X. Tomasza *Krajewskiego*, Joanny *Wyszyńskiej*, Tekli *Kossakowskiej*, Józefy *Gizińskiej*, Antoniego *Dwozrańskiego*, Aby *Weinschenker*, Katarzyny *Badyńskiej*, Xiędza *Budrewicza*, Marcina *Boguckiego*, Xdza Józ: *Tomaszewskiego*, Józefy *Zagałowiczowney*, Małżonków *Tiede*, b. Jenerała b. W. P. Łukasza *Bigańskiego*, Karola *Godefroi*, Xdza Józ: *Szarkiewicza*, familji *Chaudoir*, Xdza Kazimierza *Wiśniewskiego*, Szczepana *Burhardta*, Antoniego *Piłsudzkiego*, Tomasza *Zawarskiego*, Ka-

szczyny *Przewoskiej* i Jana Jerzego *Kopke*.— Rada Główna, i Rady Szczegółowe Instytutów dobroczynnych, Tow: Dobroczynności i wsparcia podupadłych Artystów muzycznych, ich wdów i sierot, każde w zakresie działań swoich, przyczyniły się i w tym roku wielce do wsparcia cierpiącej ludzkości, jak to szczegółowe sprawozdania działań tych Władz i Instytucji przez nas rożnemi czasy ogłaszane, cyframi najlepiej dowiodły. Nad wszystkiemi tymi zakładami rozciągała się ciągle dobroczynna opieka JO. Xięcia Namiestnika, który darami swojemi hojnie je wspierał, a Towarzystwu Dobroczynności przybył nowy zaszczyt w przyjęciu nad niem Protektorstwa, przez JO. Xżnę Namiestnikową.

Zatwierdzony przez N. PANA Kodex kar głównych i poprawczych wraz z ściągającą się doń ustawą przechodnią, w tym roku w wykonanie wprowadzonemi zostały.— Postanowienie zaś Rządowe, ponawiające z odpowiedniemi potrzebie zmianami, przepisy co do wyrobu i sprzedawania trunków, w osobnych dodatkach przy piśmie niniejszem, dla wiadomości łaskawych naszych Czytelników, rozesłanem zostało.

Pamiętnym będzie rok 1848, otworzeniem z Woli N. PANA Instytutu dla młodzi szlacheckiej. Tymczasowo do dalszego rozwinięcia tej Instytucji. 44ch wychowańców pobiera już nauki pod sterem światłych i gorliwych Nauczycieli.

Pomiędzy wyrobami licznych tutejszych rękodzielni, które wszystkie mniej więcej z szybkością ku wydoskonaleniu dążą, wspomnieć należy o nader starannie i umiejętnie wykonanych gabarrach w zakładach Banku Polskiego na Solcu; poświęcenie z nich jednej i kilka probierczych wycieczek, przejęły radością mieszkańców *Warszawy*, którzy w przedsiębierstwie żeglugi parowej na Wiśle, słusznie upatrują nowe dla siebie środki dogodności i korzyści.

W tym roku d. 19 Marca, przy dość pogodnem Niebie, *Warszawa* była świadkiem całkowitego Zaćmienia xiężycowego; niezmordowani członkowie naszego Obserwatorjum, obok bezustannych poszukiwań w dziedzinie astronomji, zajmowali się nadto przy schyłku bieżącego roku, sprawdzaniem przywiedzionego przez różne pisma zagraniczne twierdzenia, jakoby magnes w miejscowościach dotkniętych cholerą, tracić miał na sile. Obserwacje naszych astronomów, twierdzenie takowe jako zupełnie mylne wykazały.

Warszawa, ciągle piękna, z każdym rokiem w nowe stroi się ozdoby; mówiąc o dogodnych i eleganckich trotoarach, licznych domostwach, a między temi: Krasińskich, Jaroszyńskiego, Szmidberga, Cichockiego i Nowakowskiego, musimy koniecznie wspomnieć o rozpoczętej w tym roku i pełnej gustu restauracji Ratusza miejskiego, na którego frontonie zegar z nocnem oświetleniem dla dogodności publicznej urządzono. Tu również miejsce nadmienić, że w ciągu bieżącego lata, urządzonym został ozdobnie z wszelkiemi wygodami Targ na *Sułkowskiem* zwany.

Jako zaszczytną dla ludności tutejszej wzmiankę, przytoczyć należy, iż w r. b. N. PAN, na przedstawienie JO. Xcia Namiestnika, ozdobić raczył 10 osób medalami „za uratowanie ginących" ustanowionemi; wymienienie ich nazwisk znajduje się w Nr 177 niniejszego pisma.— Nadto J. C. K. Mość, w ciągu roku raczył obdarzyć odznaczających się, Urzędników nagrodami, a zasłużonym w zawodzie służby rządowej, oraz ich wdowom i sierotom zapewnił byt, przez udzielenie pensji emerytalnych.

Obecnym czasom zawdzięczać winniśmy zastosowanie dwóch substancji, nader użytecznych przy uskutecznianiu operacji; takiemi są: *Collodium* i *Gutta-Percha;* liczne próby odbywane przez tutejszych Lekarzy, dowiodły już, iż substancje te za nieporównany środek, gdzie idzie o spajanie ran, uważać należy.

Dotąd po większej części mówiliśmy o dodatkowej stronie roku 1848; z żalem obecnie przechodzimy do wyliczenia ubytków, które już to kraj, już pojedyncze rodziny ciężko dotknęły. Nekrolog r. 1848, obejmuje następujące imiona:

J. K. W. Ludwik II, panujący Wielki Xiążę *Hesski*, Ojciec J. C. W. Wielkiej Xiężny Cesarzewnej Marji Alexandrównej; J. K. W. Xiążę Alexander *Niderlandzki*, Syn Króla i N. Anny Pawłównej, a Siostrzeniec N. PANA; J. X. W. Amalja panująca Xżna *Sasko-Altenburgska*, Matka J. C. W. Wielkiej Xiężnej Alexandry Józefównej.— Z Duchowieństwa: X. Roch Hipolit z Łaniowa *Chrzanowski*, 1szy Prałat i Dziekan kapituły Włocławskiej; X. Michał *Wierzbowski*, Kanonik Metropolitalny Warszawski; X. Michał *Gorajski*, Prałat Kustosz Katedry Lubelskiej; X. Józef *Schultz*, Kanonik Katedry Sandomierskiej; nieodżałowanej pamięci Xiądz Jakób *Falkowski*, Kanonik Warszawski, Łęczycki i Krakowski, założyciel Instytutu Głuchoniemych w *Warszawie;* X. Piotr *Palczewski*, Kanonik honorowy Sandomierski; X. Józef *Gąsiorowski* Kanonik honoralny Warszawski; X. Rafał *Skolimowski*, Doktor filozofji, Sędzia Konsystorza Jlnego; X. Piotr *Krasuski*, Kanonik honoralny Sandomierski, Proboszcz w Wysokiem; X. Kazimierz *Biesoh*, Kanonik honoralny katedry Lubelskiej, Proboszcz w Końsko-woli; X. Gabryel *Gawroński*, Kanonik honoralny Pułtuski; X. Adam *Majewowski*, Kanonik Sandomierski; X. Stanisław Kostka *Grzankowski* Missjonarz, o którym z powodu 50-letnich prymicji, wspomnieliśmy powyżej; X. Franciszek *Tilli*, Proboszcz parafji Skulskiej; X. Ignacy *Rynkowski*, Proboszcz w Blichowie; X. Tomasz *Prokopowicz*, Proboszcz w Malicach; X. Mateusz *Chodubski*, Proboszcz parafji Sarnów; Przewielebna Wiktorja *Zdanowska*, Xieni Zgromadzenia Norbertanek w Imbramowicach; Joanna *Mękarska* Xieni Panien Benedyktynek Sierpskich; Marja-Kazimiera *Królikowska*, Zakonnica Sakramentka, i Kordula *Voigt*, Siostra Miłosierdzia. Z wysokich Dygnitarzy: Jenerał-Jazdy Hr. *Lewaszew*, prezydujący w Radzie Państwa; Jenerał-Lejtnant Senator, b. Gubernator m. Warszawy, Alexander *Pisarew;* Felix Hr. *Łubieński*, b. Minister Sprawiedliwości i Wyznań; Radca Tajny Senator Antoni *Nowicki;* Michał *Tokarski* R. R. Stanu Członek Senatu.— Z Administracji: Radca Dworu *Konopka*, Nacz: Ptu Gostyńskiego; Radca Dworu *Pętkowski*, b. Naczelnik Ptu Warszawskiego; Jan Otton *Nenneke*, Komisarz Cyr: Xgo miasta Warszawy; Franciszek *Pillati*, Urzędnik K. R. S. W. i D.; i Jakób *Jędrzejewicz*, były Kasjer m. Warszawy.— Z Sądownictwa, Sędziowie Apelacyjni: Adam *Tatarowicz*, Franciszek *Hangiel*, Radca Dworu Tomasz *Polczycki*, Jan Nepomucen *Pigłosiewicz;* Sędzia Prezydujący Trybunału Lubelskiego, Antoni *Kuczkowski;* Sędzia Trybunału Cyw: Gubernji Warsz:, Józef *Cichorski;* Sędzia Tryb: Cyw: 1ej Inst: Gub: Warsz w Kaliszu, Adam *Wolski*. Sędziowie Pokoju: Tomasz *Dłuski* dziedzic dóbr Niedrzwicy wielkiej, Edmund *Zabłocki*, Jan *Żarnowski*, Leon *Szeliski*, Ant: *Berezowski* były Sędzia Skwirski, Andrzej *William* Regent, Wojciech *Załęski* Mecenas (w 94 roku życia); Fryderyk *Seydel*, były Radca i Sędzia Trybunału handlowego.— Z wydziału Skarbowego: Franciszek Xawery *Sogno*, Naczelnik Wydziału w Banku Polskim.— Radcy Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego: Wincenty *Grodziński*, Stanisław Tarnawa *Malczewski*, Ignacy *Dąbski*, Józef *Psarski*, Hieronim *Biernacki*.— Z Wydziału Naukowego: Znany z zasług i nauki Franciszek *Armiński*, Dyrektor Obserwatorjum Warszawskiego; Michał Pełka *Poliński*, Prof: i Dziekan b. U. Wil.; Józef *Piltz*, Inspektor Szkoły wyższej realnej w Kielcach; Radca Dworu Eljasz *Władysławlew*, Inspektor Gimn: Realnego; Józef *Kośmiński*, Profesor Inst: Alexandryńskiego; Bonifacy *Kobyliński*, Profesor Gimn: Piotrkowskiego; Emiljan *Cieszyński*, Józef *Moneta*, Urzędnicy Okr: N. W.— Z Wydziału Lekarskiego: Powszechnie szanowany Doktor Jakób *Enoch;* Radca Kolegjalny Teodor *Mogielewicz;* Leopold de *Lühe*, były Lekarz Dywizyjny b. Wojska Pols:; As: Koleg: *Hajnicki*, Ordynator Szpitala w Łowiczu; Wojciech *Chrzanowski*, Mag: Med: i Chir:, Lekarz miasta Sierpca; Radca Dworu *Trompeter*.— Z wojska Rossyjskiego zmarli w r. b.: Jenerał-Lejtnant *Plater*, Komendant Portu Rewelskiego; Jenerał-Major Mikołaj *Fakicyn*, Dowódca 1ej Brygady 12ej Dywizji piechoty; Pułkownicy: *Tiufajew* Naczelnik Sztabu Jlnego 2go korpusu Piechoty; i *Grottenhelm*, Komendant miasta Łowicza.— Z byłego Wojska Polskie-

go: Jan *Weissenhoff* były Jenerał Dywizji; Cyprjan *Zdzitowiecki*, dym: Jenerał Brygady; Anastazy *Strzelecki*, b. Szef Sztabu 2cj Dyw: piech:; Podpułkownicy: Józef *Pietrusiński*, Teod: *Jaworski* i *Pawłowicz;* Majorowie: Felicjan *Fredro* i Józef *Mierzejewski*. — W poczecie znakomitych Obywateli, zmarli: Franciszek *Nakwaski*, były Senator Kasztelan; Hrabia Onufry *Małachowski*, były Szambelan Dworu Saskiego; Hrabia Leopold *Krasiński*, były Szamb: J. C. K. Apostolskiej Mci; Xiążę Fryderyk *Lubomirski;* Aloizy *Gostyński*, b. Marszałek Gub: Wołyńskiej; Władysław *Kossecki*, były Marszałek Szlachty Ptu Latyczewskiego; Erazm *Frankowski*, b. Szambelan i Marsz: Szl: Ptu: Ostrogskiego; Piotr *Bispink*, Marszałek Wołkowyżski; Dominik *Witanowski*, Wice-Prezes Izby Cyw: Mińskiej; Józef *Gedymin*, b. Sędzia Ptu Trockiego; Ludwik *Metzell*, b. Szef Inżenierów komunikacji lądowych i wodnych; Eugenjusz Baron *Keudel*, Członek Dyr: Wyścigów konnych; Fran: *Połkański*, Dziedzic Potworowa; Józef Korwin *Szymanowski;* Antoni *Budziszewski*, Dziedzic dóbr w Guber: August:; Andrzej *Brzeziński*, Obywatel jeden z najczynniejszych i z najzasłużeńszych Członków Warsz: Towarzystwa Dobroczynności; Maurycy *Koniar*, Właściciel Ziemski, i Izaak Szymon *Rosen*, Bankier.— Ze składu Teatrów Warszawskich, Bonawentura *Kudlicz*, b. Artysta, Nauczyciel i Reżyser Teatrów; Ignacy *Koss*, b. Członek Dyrekcji Teatrów, i Mikołaj *Winnen*, b. Profesor b. Konserwatorjum *Warszawskiego*. — Z liczby Dam, zeszły w tym roku: Pelagja z Hrabiów Grabowskich, Koniuszyna *Grabowska*; Franciszka z Mączyńskich Starościna *Wysocka;* Antonina Hrabianka *Grabowska*, Panna honorowa N. CESARZOWEJ Jejmości; Marja z Hr. Rzewuskich *Potocka;* Marja z Grabowskich Hr. *Stadnicka;* Helena z Hr. Dzieduszyckich Hrabi: *Sierakowska;* Karolina *Linowska*, wdowa po Senatorze Kasztelanie Alex: *Linowskim;* Adela z Hr. Olizarów *Dziekońska;* Natalja *Dmitrjew* wdowa po Rad: Kol:, Matka Radcy Tajnego Senatora *Dmitrjewa;* Juljanna *Surowiecka*, wdowa po Radcy b. Kom: Rzą: W. R. i O. P.; Jenerałowa Marja *Pągowska;* Konstancja z Wilczewskich Pułkownikowa *Bacciarelli;* Wanda *Gartkiewicz*, ozdobiona Cyfrą złotą N. PANI, jako celująca uczennica Instytutu Imienia J. C. K. Mości; z Olędzkich *Belejowska*, wdowa po Sędzi N. J.; Adelajda *Lesznowska* 1go ślubu *Le Brun;* Agata z Gutowskich *Wadzyna*, Skarbnikowa Wizka; Anna z Rudigerów *Gross;* Tekla z Boltów *Romanowska;* Rozalja z Pawłowskich *Pięknowska*, (lat 100); Katarzyna z Likowskich *Puchalska;* Karolina z Wolterów *Kassyanowicz;* Emma z Iwaszkiewiczów *Żarzewska;* Aniela z Herbstów *Włodich;* Teressa z Nałęczów *Smoleńska*. — Najpóźniejszej starości doczekali się w tym roku: Barbara *Górniakowska*, lat 107; Maxymiljan *Łomski* 106; Stanisław *Dobrowolski* 105; Tomasz *Szczygielski* 102; Wawrzyniec *Chajęcki* 101; zaś po lat sto: Marjanna *Mioduszewska*, Franciszka *Gwardziejewska*, Marjanna *Ulasińska*, Franciszka *Chrostowska*, Dorota *Prokurat*, i Kazimierz *Borkowski*.

W dziedzinie literackiej, nie ustawała gorliwość i praca znanych zaszczytnie Autorów naszych; przechodząc od dzieł treści poważniejszej do pism ulotnych, i ku rozrywce służących, wszędzie napotykamy szczerą chęć przysługiwania się miejscowej Powszechności. *Rys historyczny Zgromadzeń Zakonnych* przez Xdza Benjamina, Prowincjała XX. Kapucynów, stanowić będzie pomnikowe w swoim rodzaju dzieło; przekład Humboldta *Kosmos* przez uczonych mężów Jana *Baranowskiego* i *Zeussnera*, oswoi niejednego myśliciela z najskrytszymi a zarazem najciekawszymi tajnikami przyrody; *Flora Polska* Jakóba *Wagi*, i dopełnienie onej Nomenklaturą Antoniego *Wagi*, niemały zaszczyt przynoszą literaturze naszej pod względem nauk przyrodzonych; oryginalne Komedje Stanisława *Bogusławskiego*, tak przyjaźnie i z takiem zadowoleniem przez Publiczność Warszawską i prowincjonalną przyjmowane, wyszły również w dwóch tomach, z pod tłoczni tutejszych. Z resztą Księgarnie Warszawskie, starały się zawsze o zasoby najnowszych, najpożyteczniejszych i najciekawszych dzieł: *Zamek Krakowski*, Hr. Rzewuskiego; *Złota legenda Artystów*, Kraszewskiego; P. Władysław, przez Grozę; *Światło i cienie* Eleonory *Sztyrmer*, na szczególną zasługują uwagę; nie mogą być równie pominięte: *Godzina Rozrywki*, przez Panią Wilkońską; *Upominek Ojca* przez Puchalskiego; tudzież wyszłe, lub wychodzące jeszcze w przekładach: *Pamiętniki Szatobrjana; Siedm grzechów*, Eugeniusza Sue; *Piquillo-Alliaga*, Skribego; *Pamiętniki lekarza*, Dumasa; *Obrazy z Państwa Flory; Żywoty ŚŚ.* R z e m i e ś l n i k ó w, i tyle innych, których dla szczupłości miejsca, niepodobna nam wymienić.— Pisma perjodyczne utrzymały się na stopie roku zeszłego; z poszytowych zaś wymienimy: *Album literackie* Wojcickiego, i *Album malownicze* wydania Merzbacha; nader ważne *Starożytności Warszawy*, wydawane przez Alexan: Wejnerta; przyczem niepodobna nam jako kronikarzom tutejszego miasta pominąć, że w r. b. w poszytach *Bibljoteki Warszawskiej*, P. F. M. Sobieszczański, zamieścił opis Warszawy, który starannością, poglądem i bogactwem materjałów, niepospolite miejsce zajął w rzędzie źródłowych wypracowań.— Co się tyczy *Kalendarzy* w tym roku wyszłych, aby uniknąć powtórzeń, wymienimy tylko Kalendarzyk dla dzieci, wydany przez ich *przyjaciela* Stanis: Jachowicza, jako najmłodszy tego rodzaju utwor.

Teatra Warszawskie, które bez wątpienia z każdą zagraniczną sceną rywalizować mogą, w tym roku równym jak dawniej jaśniały blaskiem. Z dzieł nowych przedstawionych z prawdziwym przepychem i staraniem, oraz z znakomitym nakładem Dyrekcji Teatrów, wymienimy z Oper: *Jerozolimę* Verdego, i *Marthę* ~~*Marty*~~ *Marty* Flotowa, obie tłomaczone przez J. S. Jasińskiego, i z wzorową dokładnością przez Artystów tutejszych wykonane; tudzież Scenę i Arję komiczną p. t. *Mama Rozalina*, w której Artysta Żółkowski robił *furore*. Z Dram, dane były: *Chata w Zarośliach*, tłoma: Ignacego Komorowskiego, i *Gryzelda* tłomaczenie z niemiec: Autora Halma, nader gładkim wierszem P. Kaplińskiego. — Balety które największe zjednały sobie powodzenie, były: *Gisella* czyli Willidy, *Piękna Dziewczyna z Gandawy* i *Panorama Warszawy;* wszystkie trzy ułożone na scenę tutejszą przez P. Romana Turczynowicza, Reżysera Baletu, ozdobione artystycznie pięknemi dekoracjami pędzla PP. Sakietego i Głowackiego, jako też muzyką PP. A. Adama i Józ: Stefaniego, a wykonane przez talenta choreograficzne sceny tutejszej.—Teatr Rozmaitości niemniej szczęśliwie z zadania swego wywiązał się; przedstawiane w nim dzieła, zyskały powszechne zadowolenie; dosyć przytoczyć ich tytuły, aby w tej mierze utwierdzić przekonanie naszych Czytelników. Z Komedji: *Opieka wojskowa* 3 akta, oryg: Stan: Bogusławskiego; *Stara Elegantka*, *Narzeczone*, *Dwaj mężowie*, *Okrężne*, wszystkie oryg: Korzeniowskiego; *Dwie Hrabianki*, oryg: (pseudonym Karczewskiego); *Wnuczek*, *Trucizna* tłom: Jasińskiego; *Portret mojej kochanki*, tłom: Jana Królikowskiego); *Nieznajoma*, tłom: A. Gellert; *Artykuł* 213, tłoma: L. Halpert; z Komedjo-Oper: *Wielkie namiętności*, tłom: J. S. Jasiński, z muzyką Igna: Komorowskiego; *Mieszczanie* i *Kmiotki*, przerobiona z niemieckiego przez Baltazara Gwozdeckiego; *Młynarz* i *Kominiarz*. Wznowiono także z niemałem Publiczności zadowoleniem: *Fałszywy wielki ton; Pięć lat*, i *Marję Mulatkę*.—W r. tym jeszcze, Teatr Wielki znacznym kosztem Dyrekcji z przepychem i z największem udogodnieniem tak sceny jako i sali wyrestaurowanym został; szereg zaś przedstawień po odnowieniu Teatru, rozpoczęty został Baletem *Hrabina* i *Wieśniaczka*.— W rzędzie Artystów teatrów tutejszych, stanęła z powodzeniem Panna Matylda *Moroz*, Uczennica Szkoły Dramatycznej. Pan *Dobrski* zaś, po powrocie do Warszawy, z nowym a raczej z nieustającem zadowoleniem Publiczności, przyjętym został.

Otóż i przebiegliśmy ważniejsze zdarzenia Powszechność *Warszawy* i kraju, bliżej obchodzić mogące. Zamykając dzisiaj Księgę tegoroczną kroniki naszej, i tęsknem wspomnieniem ku cieniom *Dmuszewskiego* na minione spoglądając lata, czyliż nam wolno będzie doznane w ciągu roku ubiegłego względy C z y t e l n i k ó w

poczytać za nagrodę szczerych usiłowań naszych w posuwaniu dalej łódki *Kurjerka*, drogą przez zmarłego Redaktora wskazaną, i w granicach zasad, jakie temu pisemku doświadczenie tyloletnie za najlepsze naznaczyło? Odpowiedź przychylna Łaskawych Czytelników, będzie dla nas najdroższą i najpochlebniejszą nagrodą pracy, nie śmiemy powiedzieć mozolnej chociaż tak jest w istocie, ale chętnie zawsze w Ich usłudze podjętej. Pod opieką Łaskawych swoich Protektorów, i nieodstępnych Czytelników, *Kurjer* jutro śmiało wstąpi w rozpoczynający się *dwudziesty dziewiąty* rok szczęśliwego dotąd, i oby tak było najdalej, istnienia. Powierzając nam pisemko to, z bogatym skarbem łask Czytelników, szczerze przez siebie zapracowanym, *Dmuszewski* pragnął, aby pamięć jego przechowała się w *Kurjerku* jak najdłużej, i aby pisemko to, nieutraciło w niczem na wziętości swojej. Czytelnicy wyrzec raczą, czy zadaniu temu, stało się dziś już zadosyć.

Składając życzenia swoje noworoczne wszystkim Prenumeratorom i Czytelnikom *Kurjerka*, Redakcja poczytuje sobie za najświętszy obowiązek, złożyć zarazem wyraz prawdziwej wdzięczności Tym wszystkim, którzy pomocą lub radą, sprawiedliwą a przychylną krytyką, stałem i uprzejmem nadsyłaniem wiadomości, wsparli Jej usiłowania. Względy te, Redakcja z wdzięcznością ocenia, i o zachowanie ich nadal jak najmocniej uprasza.

Przez Rozkaz dzienny Cesarski z d. 6/18 b. m., Podpułkownik *Domożyrow*, Członek Komisoryackiej Komisji w Nowogeorgiewsku, awansowanym został do stopnia Pułkownika; Major *Jurczewski* Naczelnik III Oddziału XIII Okręg: Komunikacji lądowych i wodnych, do stopnia Podpułkownika; a Sztabs Kapitanowie: *Hulewicz* i *Treszenkow*, Inspektorowie Szpitali wojskowych w Zamościu i Nowogeorgiewsku, do stopnia Kapitana.

Radca hono: Piotr *Auffszlag*, Kasjer Administracji Xtwa Łowickiego, przeniósł się do wieczności.

Magistrat Miasta Warszawy, zawiadamia Właścicieli, Rządców i Dzierżawców Posesji w Warszawie i Pradze, że od dnia 2go Stycznia 1849 r., rozpocznie się pobór: a) W Kassie Dochodów Skarbowych: pierwszych rat za rok 1849, ofiary dzierżawy z domów skonfiskowanych, zwrotu pożyczki za cynk, oraz *subsidium charitativum* za tenże rok. b) W Kassie Głównej Ekonomicznej Miasta: Czynszów z gruntów w Pradze położonych za rok 1849, tudzież pierwszych rat za tenże rok kanonów z realności miejskich i jatek rzeźniczych, oraz prowizji od kapitałów miejskich i procentów od pożyczek budowlanych. c) W Kassie Poborowej Pomocniczej: Opłaty kanonu od zarobkowań za r.1849, oraz pierwszych rat za tenże rok opłat szarwarkowej i kominowej. Należności te winny być uiszczane w ciągu Stycznia, z wyjątkiem od pożyczek budowlanych, które w pierwszych 10ciu dniach t. m. wpłynąć już powinny.

Onegdaj po krótkiej słabości, opatrzona ŚŚ. SAKRAMENTAMI, rozstała się z tym światem Anastazja z Górskich *Piekarska*. Pozostali Mąż i Rodzeństwo, zapraszają Przyjaciół i Znajomych na exportację jej zwłok, jutro o god: 2ej po południu, z domu № 268 przy ulicy Freta, na smętarz Powązkowski, odbyć się mającą.

(A. n.) W dniu 23 b. m. oddaliśmy ostatnią posługę zwłokom ś. p. Józefa *Fleming*, Radcy honorowego, zmarłego w 54 roku życia swego. Prawy ten i zasłużony Urzędnik, gorliwy aż do poświęcania się zupełnego obowiązkom swoim, przywiązany małżonek a najlepszy przyjaciel, dotknął przez zgon swój żalem głębokim wszystkich co go otaczali, co go tylko znali. Śmierć jego zadała bolesną ranę pozostałej niczem niepocieszonej Żonie, zerwała już na zawsze tak przykładne blisko 30sto-letnie pożycie, i pogrążyła w ciężkiem strapieniu Tę, którą od lat dziecinnych obsypywał rodzicielskiem staraniem, której wiódł kroki młodości, dla której był opiekunem, a co go kochała jak ojca. Któż im wynagrodzi tę stratę, kto zastąpi Żonie najdroższego Męża, kto ją obdarzy tem przywiązaniem co łączy dusze i serca na wieki. Niech więc łzy żalu uronione na Twym grobie, będą dowodem, ile nieodstępną łagodnością charakteru i tyle ujmującą dobrocią duszy, zjednałeś serc dla siebie, oby te łzy utorowały Ci drogę szczęśliwą w wieczności, a błogosławieństwa przyjaciół, dla których przyjaźń twa była tyle drogą, niech Ci zawsze towarzyszą. Pokój twej duszy zacny i prawy mężu, tyś godzien tego żalu pozostałych. Spoczywaj snem świętym, snem błogim wybranych.—***

W zastąpieniu rozsyłania biletów winszujących na *Nowy Rok*, złożono w Redakcji *Kurjera*, następujące ofiary: 1) dla Sal Ochron: JO., JJWW. i WW., b. Jenerał Lejtnant *Kossecki*, zł. 20; Xiążę Paweł *Sapieha*, zł. 20; Teressa z Xiążąt Sapiehów *Potocka*, zł. 20; R. T. Senator Antoni *Potocki* z Małżonką, zł. 20; Jenerał Major *Buturlin* z Małżonką, zł. 20; Jenerał *Roth* z Małżonką, rs. 2; Anna Hrab: *Zamojska*, rs. 5; Senatorowa *Nowicka*, rs. 1; Hr: Sewer: *Uruski* z Małżonką, zł. 20; Kasztelanowa Anna *Nakwaska*, rs. 2; O. *Bromirski* z Małżonką, zł. 20; R. R. St. *Ostrowski* z Małżonką, rs. 5; R. R. St. *Czetyrkin* Insp: Głów: Służby Zdrowia, zł. 20; Kawaler *Walenburg*, Konsul Jlny Austrjacki, zł. 20; Dyrektor S. *Pankratiew*, zł. 10; L. *Zabłocka*, rs. 2; Prezesowa Marja *Zielińska*, rs. 1; Marynia *Markowska*, rs. 1; A. Hr: *Krasiński*, zł. 40; Radca Kolegjalny Józef *Korzeniowski*, rs. 1; Marja *Piwnicka*, rs. 1; Kazimierz Hr: *Łubieński* z Małżonką, zł. 20; Inspektor Komunikacji Michał *Przyrembel*, rs. 2; Justynian *Karnicki*, zł. 20; Podpułkownik *Powało-Szwejkowski* z Małżonką, zł. 10; Marjan *Piasecki* z Małżonką, zł. 20; Kapitan Alex: *Hauke* z Małżonką, zł. 15; Antoni *de Fraenkel* z Małżonką, zł. 20; Antoni *Wrotnowski*, rs. 2; Ludwikowa *Halpert*, zł. 20; J. M. *Radomiński* z Małżonką, dukata złotem; Jan *Kurtz* z Małżonką, zł. 20; *A. S.* zł. 9; *E. K.* zł. 9; Herman *Epstein*, zł. 20; M. *Bersohn* rs. 2.— 2) Dla Instytutu Śgo Kazimierza: JW. R. R. St. *Muchanow*, zł. 100. (JW. R. R. St. *Hilferding*, złożył wprost w Kassie tegoż Instytutu zł. 40, na Nowy Rok *n. et v. s.*)— 3) Dla osiero: Wych: T. W. D.: JJWW. i WW., August Hr:

Potocki z Małżonką, zł. 40; Jan Kan: *Wołowski*, N. P. z Małżonką, zł. 20; Dr T. *Heinrich*, zł. 10; C. A. *Heinrich* z Małżonką, rs. 1. — 4) Dla Instytucji Jałmużniczej Arcy-Bractwa nieustającej Adoracji N. SAKRAMENTU, dla rozdania wstydzącym się żebrać: JJWW. i WW.: Jenerał Jazdy *Rożniecki* z Małżonką, zł. 40; Radca Tajny Senator *Fanshawe* z Małżonką, zł. 20; Pułkownik *Rudzewicz*, zł. 20; Pani *L.*, rs. 1; Profesor mal: *Kaniewski*, rs. 2; Benigna *Sawicka*, zł. 20; M. *Cwierczakiewicz*, zł. 5; Józef *Alexandrowicz*, Zast: Czł: Ekon: Adm. Rząd: D. S. T., zł. 8.— 5) Dla Tow: War: Dobroczynności: JW. i WW.: Ref: Stanu Felix *Miaskowski* z Małżonką, rs. 2; Marja Teressa *Podowska*, rs. 2; Dr Lud: *Köhler* z Małżonką, rs. 2; A. *Stefanowicz*, rs. 1; S. A. *E....rt*, rs. 1; A. *Leśkiewicz*, zł. 10. — 6) Dla Kaleki w domu Elerta: W. Edward Kluczyc *Drac*, rs. 1; a na intencję K. P., dla tegoż Kaleki, rs. 2.— Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera od Ig: M. i X. groszy 3 i złotych 5, (sic) na Ochrony.

Ogłoszona Taxa Chleba i Mięsa na m. Styczeń r. p.— Bułka mątowa za k. 1½, ma ważyć łut: 8; Bułka z mąki pośledniejszej za k. 1, ma ważyć łut: 11; Bochenek chleba żytniego pytlowego, oraz z mąki młyna parowego za k. 2½, ma ważyć funt 1 łut: 11; za k. 5, ma ważyć funt: 2 łut: 22; za k. 10 funt: 5 łut: 12; Bochenek chleba razowego za k. 2½, funt 1 łut: 26; za k. 5, funt: 3 łut: 20; za k. 10, f: 7 ł. 8.— Funt mięsa wołowego, kop. 6; krowiego lub z bukatów, k. 5½; funt polędwicy, k. 12; funt wieprzowiny ze skórą, k. 6; schabu k. 5; cielęciny k. 6.

Nakładem i drukiem S. *Orgelbranda* Księgarza i Typografa przy ulicy Miodowej N°496, wyszedł drugi poszyt *Pamiętników Szatobryana;* na którym kończy się tom pierwszy. Drugi tom jest pod prassą. Prenumerata na pierwszy oddział zł. 10, na pocztamtach i stacjach pocztowych zł. 12.

Józef *Grube*, Patron przy Trybunale Cywilnym Gub: Warszawskiej w Warszawie, oraz Obrońca związków małżeńskich przy Konsystorzu Jeneralnym Archi-Dyecezji Warszawskiej, mieszka pod Nr 306 na Nowem Mieście, u *Winiewicza* Patrona.

Zeszyt IX dzieła zbiorowego pod tytułem: *Starożytności Warszawskie*, opuścił prassę.

Lubownikom doskonałych pączków donosimy, że u P. *Bisier*, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście, w domu *Gerlacha* Nr 414, od jutra dostać można pączków *ananasowych* po gr. 10, a zwyczajnych z rozmaitemi konfiturami po gr. 5. Znanym jest zakład P. *Bisier*, nie wątpimy więc, że Amatorowie tych karnawałowych przysmaków, licznie zgromadzą się, aby przekonać się o prawdzie naszego ogłoszenia.

Na ostatnich targach Warszawskich i Pragskich, płacono: za korzec 4ro-ćwierciowy żyta rs. 1 k. 86½, pszenicy rs. 3 k. 79½, jęcz: rs. 1 k. 72½, owsa rs. 1 k. 23, siana fura jednokonna od rs. 2 k. 55 do rs. 3 k. 90, parokonna od rs. 4 k. 20 do rs. 6 k. 60, słomy fura zwyczajna od rs. 1 kop. 20 do rs. 1 k. 80. (G. P.)

Podpisana, utrzymująca Oberżę w *Bielanach*, ośmiela się złożyć swoim najłaskawszym Dobrodziejom, życzenia i powinszowania *Nowego-Roku* 1849, polecając siebie i zakład swój, dalszym Ich względom.— A. *Bertram.*

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po Kom: *Sztuka przypodobania się*, JPanna *Ciemska* 6-kroć, JPanna *Morys*, i JP. *Szymanowski* 2 kroć; po Kom: *Kto wie na co się przyda*, JP. *Panczykowski.*

(A. n.) W *Kutnie* d. 12 b. m., Obywatele okolicy chcąc uczcić poświęcenie P. *Tuszyńskiego*, Obywatela miasta Kutna i Członka Rady Opiekuńczej zakładów dobroczynnych Ptu Gostyńskiego, jakie tenże uczynił w czasie istniejącej cholery, dali obiad. Ciąg tego zebrania przedstawiał wspólne zadowolenie; Obywatele mieli sposobność okazać ile trudy poniesione z narażeniem życia, bez innego obowiązku jak miłości bliźniego, umieją oceniać; P. Tuszyński widział swojego czynu i pobudek odbicie w uczuciu Obywateli. W następstwie wzniesione były zdrowia przytomnych X. Wikarego *Delerta* i P. *Dąbrowskiego* Pomocnika przy Naczelniku Powiatu, mającego wydział miast w Powiecie, którzy w dopełnianiu swoich obowiązków w czasie cholery, okazali wzorowy przykład. **

Z Petersburga. — N. PAN obdarzyć raczył Jenerała piechoty *Szuberta* Członka Rady wojennej, tabakierą złotą, ozdobioną portretem J.C. Mości, a wysadzaną brylantami. — Jenerał piechoty *Szulgin*, Jenerał Gubernator Wojenny Petersburgski, mianowany został Kawalerem orderu Śgo ALEXANDRA *Newskiego*.— W d. 6/18 b. m. Kontr-Admirał *Srebrjakow*, mianowany został Admirałem; 3ch Kapitanów okrętowych i 2ch Pułkowników w marynarce, awansowanych zostało do rangi Jenerałów-Majorów; Kapitan okrętowy *Korniłow*, mianowany został Kontr-Admirałem. — N. PAN ozdobił orderem Śtej ANNY 1 kl:, R. R. St: *Saburowa*, Mistrza Obrzędów Dworu; a orderem Śgo STANISŁAWA 1 kl:, R. R. St: *Fersen* p. o. Łowczego.— Kurator honorowy Gimnazjum w Rosieniach, Radca honor: *Przeciszewski*, i Kurator honorowy Gimnazjum w Telszewie Sekr: Gub: *Szemioth*, uwolnieni zostali od służby. — N. PAN mianować raczył Szembelanem, Radcę Stanu *Tulinowa;* a Kamerjunkrami, Ass: Kol: Hr: Dymitra *Tołstoja*, oraz Radców honorowych Michała *Szydłowskiego*, Zacharjasza *Mukhortowa* i Michała *Longinowa*.— Radca St: Szambelan Hr: *Nesselrode*, mianowany został Wice-Dyrektorem Departamentu stosunków wewnętrznych Ministerstwa spraw zagranicznych. — Statek Lubecki *Meister Meier*, rozbił się pod *Lawensari*, w nocy z dnia 8/20 na 9/21 z.m:. Osada ocalała, zdołano także wyratować 140 beczek łoju, które stanowiły część ładunku tegoż okrętu. — 30go Październ: o 2ej z rana, widziano w *Sebastopolu*,

świetny meteor, w postaci kuli ognistej, która przebiegłszy horyzont ciągnąc za sobą długi ogon świetny, pękła z wielkim łoskotem.

Anglja.— Baron *Andrian* w pierwszych dniach Stycznia ma wrócić z *Frankfortu n. M.*— Margrabia *Clanricarde* 23go b. m. spodziewany był z powrotem z *Paryża.*— Zdaje się, iż Sir *Walmsley* obrany będzie w Bolton członkiem Parlamentu, w miejsce Doktora *Bowring.*— W czasie ostatnich dni, znowu gwałtowne burze zrządziły znaczne szkody na kanale Manszy.— Dzienniki *Czasy, Kronika Poranna* i *Herald,* utrzymują parostatek *Undine*, który im dostarcza nowin z stałego lądu.— Lord *Palmerston* oznajmił władzom celnym, iż prowincja *Wyższa Kalifornja* odstąpiona przez Mexyk Stanom Zjed:. odtąd ma być uważaną za część tychże Stanów.— Flotta Admirała *Napier*, która 17 b. m. odpłynęła z *Portsmutu*, składa się z 4ch okrętów żaglowych i 4ch parostatków; w *Lisbonie* i *Gibraltarze* przyłączą się do niej jeszcze dwa statki. Po załatwieniu w *Tangierze* sporów z Sułtanem Marokańskim, okręt *Xżę Rejent* wpłynie do *Neapolu* dla wzmocnienia eskadry Admirała *Parker*; zaś Admirał *Napier* wróci do *Gibraltaru*, zkąd podobno uda się do Madery. — W Mexyku obawiano się nowych zabiegów przeciw Prezesowi *Herrera.*— Sąd w *Liverpoolu* skazał stawionych przed nim Chartystów, częścią na dożywotnią, częścią na 14to-letnią deportację.— Pendszab za życia *Rundszyta* Singha miał rocznego dochodu 1,220,000 funtów szt:. Dziennik *Czasy* mniema, iż przy dobrej administracji można by podwyższyć dochód do 3ch miljonów.

Austrja.— Baron *Doblhoff*, ma być mianowany Posłem w Hadze.

Wiedeń 21 Grudnia.— Czytamy w *Gazecie Wiedeńskiej*: »Główne stowarzyszenie Rusinów i Obywatelstwa Lwowa, Główniе-dowodzącemu w Galicji Jenerałowi jazdy Baronowi *von Hammerstein*, złożyło adres następny; Adres Rusinów. Jaśnie Wielmożny Panie! Niepoprawione polskie stronnictwo, ożywione nieszczęśliwą myślą przywrócenia Polski w dawnych granicach, które w tem dążeniu już w ciągu ostatnich lat dziesięciu nie jedno zaburzenie wywołało, korzystało skwapliwie z udzielonych swobód, by uorganizować powstanie dla oderwania Galicji. Tym usiłowaniom rewolucyjnym wystąpienie narodu Rusińskiego za swą własną narodowością i trzymaniem się konstytucyjnej Austrji, położyło istotne zawady; próżnemi więc są usiłowania Polaków, by narodowe rozwinięcie się Rusinów przytłumić, by polakierję narzucić wszystkim mieszkańcom i skupić żywioły rewolucyjne. Cierpliwości pełne postępowanie władz, pozwoliło stronnictwu temu pod nazwą gwardji narodowej uformować polską armję rewolucyjną, ściągnąć do kraju zbiegów i emigrantów, i uzyskać dla swych celów młodzież omamieniami wszelkiego rodzaju. Bezkarnemi pozostały najhaniebniejsze zniewagi, prześladowania, osobiste ataki i gwałty przeciw najniewinniejszym a stronnictwu temu niemiłym indywiduom. Nawet zgromadzenie uczonych rusińskich we Lwowie było wystawionem na ataki najgwałtowniejsze tego stronnictwa, a jego posiedzenia w celu podniesienia literatury rusińskiej, mogły się tylko bezpiecznie odbywać pod szczególną JW. Pana opieką. Lwów, stolica w kraju rusińskim, coraz bardziej zamieniała się w punkt zborny anarchistów, ognisko rewolucji, coraz bardziej przybierała pozór obozu nieprzyjacielskiego. Z każdym dniem polskie stronnictwo występowało coraz gwałtowniej przeciw rządowi, przeciw rusinom, przeciw wszystkim dobrze myślącym; otwarcie i jawnie jego rozkiełznana prassa nakłaniała do powstania. Nakoniec wybuchnął dawno przygotowany i zapowiedziany zamach powstania, i zmusił do silnego wystąpienia cesarsko-królewskich wojsk, i do katastrofy 2go Listopada. Energiczne i tak stosowne rozporządzenia JW. Pana, waleczność i wzorowe postępowanie garnizonu, w którego szeregach i Rusini walczyli, zniweczyły zbrodnicze zamiary zdrajców. Umiarkowane środki już przygotowane, uchyliły nieszczęście, którego granic przewidzieć nie można było, a które buntownicy chcieli zwalić na miasto i na kraj cały. JW. Pan położyłeś koniec stanowi anarchicznemu, przywróciłeś porządek i spokojność nie tylko w mieście Lwowie, ale w całej prowincji, i podniosłeś tak bardzo upadłe znaczenie rządu. Tak mądrze przez JW. Pana przedsięwzięte środki, dają opiekę bezpieczeństwu osobistemu, własności i zapewniają poszanowanie prawa. Niech przy tak zmienionych okolicznościach, ten stan wyjątkowy trwa aż do ostatecznego stanowczego uregulowania stosunków, i do stosownego wzmocnienia działalności urzędowej właściwych władz kraju. Każdy dobrze myślący przejęty jest wdzięcznością dla JW. Pana. Silne i niewygasłe uczucie bije w sercu każdego Rusina, ponieważ połączonem jest z pojęciem, że JW. Pan zwaleniem tego stronnictwa, broniłeś całości Austrji, ułatwiłeś swobodne rozwinięcie się nowych instytucji, ocaliłeś narodowość Rusinów. Także walecznemu garnizonowi naród Rusiński objawia swą wdzięczność za jego poświęcenie. Racz więc JW. Panie od głównego stowarzyszenia Rusinów, w imieniu Rusińskiego narodu Galicji, przyjąć wyrażenie nieograniczonej wdzięczności, najgłębszego hołdu i zapewnienia, że roczniki odżycia Rusińskiej narodowości, uwiecznią imię JW. Pana, jako jej obrońcy.— Lwów 1 Grudnia 1848 roku."

Belgja.— Koszt poselstw w Niemczech w b. r., wynosił 130,000 fr.; Izba Deputowanych uchwaliła zmniejszyć ten wydatek do 75,000 fr.; w Niemczech będą tylko urzędować: jeden Minister pełnomocny i dwaj Ajenci dyplomatyczni.

Francja.— Prezydent Rzeczypospolitej w Niedzielę 24go b. m. miał odbyć paradę wszystkich legjonów

gwardji narodowej, ruchomej i wojska linjowego dep: *Sekwany*, na polach Elizejskich. Defilada miała trwać od 8ej rano do wieczora. Prezydent miał stanąć pod łukiem tryumfalnym u rogatek *de l'Etoile*. 22go i 23go b. m. Ludwik *Bonaparte* odbywał przejażdżki konne na polach Elizejskich, w towarzystwie Edgara *Ney*.— P. *Troplong* Członek sądu kasacyjnego, mianowany Prezesem sądu apelacyjnego, w miejsce zmarłego Barona *Séguier*. Prócz tego, spodziewają się ogłoszenia nominacji następujących: Jenerał *Bertrand* umieszczony na czele Komisji, która rozklasyfikowała więźniów czerwcowych, ma być mianowany Dyrektorem głównym składu służby w ministerstwie wojny; Jenerał *Creny*, dawniej Adjutant Jenerała *Rulhiere* w Afryce, mianowany Szefem gabinetowym i Sekretarzem jeneralnym w ministerstwie wojny, w miejsce Pana *Charras*; Piotr i Hieronim *Bonaparte*, kuzynowie Prezydenta, Pułkownikami w sztabie głównym Jenerała *Changarnier*; Napoleon Hieronim *Bonaparte*, syn byłego Króla Westfalskiego i Członek Zgromadzenia Narodowego, ma być mianowany Posłem w *Londynie*, w miejsce Pana Gustawa *de Beaumont*; P. Moreau *de Jones*, syn Autora dzieła statystycznego o Prusiech, ma być mianowany Szefem gabinetowym przy Ministrze skarbu Panu *Passy*.— 23go b. m. szczupła liczba Deputowanych przybyła do biur i sal konferencyjnych; mocny mróz zdaje się zatrzymał ich przy kominkach. — Legitymiści postanowili tymczasowo wspierać rząd Ludwika *Bonaparte*.— Dzienniki *National* i *Wiek* ganią, że poruczono Jenerałowi *Changarnier* główne dowództwo nad korpusem 80,000 wyborowego wojska linjowego, 14,000 gwardji ruchomej, i 140,000 gwardji narodowej.— 22go b. m. zaczęto w ministerstwie skarbu wypłacać prowizję za rentę 3-procentową. — Na giełdzie mniemają, że odkrycie obfitych kopalń złota w *Kalifornji*, wpłynie na kurs tego metalu.— 24go b. m. o 7ej rano, dobosze zwoływali gwardję narodową na paradę na pola Elizejskie; o w pół do 9ej Jenerał *Changarnier* i Minister wojny Jenerał *Rulhiere*, udali się z licznym sztabem do pałacu *Elisée National*. O 9ej ukazał się Prezydent w mundurze jeneralskim gwardji narodowej, i stanął konno pod łukiem tryumfalnym. Defilujące wojsko i gwardja narodowa wydawały okrzyki: »Niech żyje Prezydent! niech żyje Rzeczpospolita! niech żyje *Napoleon!*" Pogoda sprzyjała, tysiące ciekawych zgromadziło się na tę uroczystość.— Dekret ogłoszony 24go b. m., mianuje Jenerała dywizji i byłego Króla Hieronima *Bonaparte*, stryja Prezydenta, Gubernatorem domu Inwalidów. Marszałek *Molitor* mianowany Kanclerzem orderu legji honorowej, w miejsce Jenerała *Subervic*.— Dzienniki paryzkie zapewniają, że na naradzie ministerjalnej odbytej 22go b. m., postanowiono uchwałę w sprawie Rzymskiej, i w tym celu przesłano notę rządowi w *Rzymie*. Francja proponuje, aby za jej, jako też za pomocą Austrji i Króla Neapolitańskiego, Ojciec Sty do *Rzymu* powrócił, aby trzy mocarstwa opiekuńcze kolejno utrzymywały załogę w *Rzymie*, i aby pierwszą załogę posłała Francja. — Rada uniwersytecka stolicy, podobno tylko dla formy przywróciła profesurę Panu *Guizot*.— Wszyscy nowi Ministrowie od 20go b. m. zajmują swoje mieszkania urzędowe, i 21go b. m. Ludwik *Bonaparte* prezydował na obradzie Ministrów. — P. *Baroche* mianowany Prokuratorem jeneralnym przy sądzie apelacyjnym, w miejsce Pana *Corne*.— *Monitor wieczorny* i gazeta *Patrie*, przestały być organami rządu. — P. Alexander *Dumas* w liście do nowego Prezydenta, radzi mu, aby pozwolił Xciu *Bordo* wrócić do Francji, również i Xiążętom z rodziny Orleańskiej; aby Xcia *Aumale* mianował Gubernatorem Algierji, Xcia *Joinville* wodzem marynarki, Pana *Lamartine* Wice-Prezydentem Rzeczypospolitej, a Jenerała *Cavaignac* Marszałkiem Francji.— P. Emil *Girardin* (Żyrardę) wystąpi w departamencie Sekwany, jako kandydat na Deputowanego, w miejsce Xcia Ludwika *Bonaparte*.— Pan *Cremieux* ma być mianowany Posłem w Berlinie.

Turcja. — W tych dniach stracono na placu Sułtana *Achmeda* w Stambule, muzułmana, który miotał obelgi przeciw *Mahometowi*. — Cyrkulacja monety z stęplem zagr:, w *Turcji* ma być zakazaną.

Włochy. — Paryzki dziennik *Univers* zawiera list z *Gaety* 13go b. m.: Ojciec Sty wydał nową protestację; 11go b. m. odbył się pierwszy konsystorz, na którym prekonizowano kilku Biskupów neapolitańskich i francuzkich. 21go b. m. miał odbyć się powtórny konsystorz; wtedy bowiem spodziewano się dowiedzieć o skutku wyborów Prezydenta we Francji, a Jego Świątobliwość mógłby oznaczyć miejsce przyszłej swojej rezydencji. Gabinet francuzki tak jest zatrudniony, iż konferencja bruxelska dla załatwienia sprawy włoskiej, zdoła rozpocząć czynności dopiero w połowie Stycz.

Rozmaitości.— Majtek jeden, wielki z natury filut, czyszcząc srebrny imbryk, upuścił go w morze. »Kapitanie, rzekł zbliżając się z pokorą, czy można przypuścić, aby rzecz jaka zginęła, skoro wiemy gdzie się znajduje?" »Nic, bezwątpienia", odrzekł Kapitan. »No, to w tym razie, imbryk Pański nie zginął, bo wiem z pewnością, że na dnie morskiem spoczywa." — »Czy płaczesz moje serce", zapytała nader czuła Jejmość, widząc że jej małżonek ociera twarz chustką, w czasie przedstawienia dramy, której bohaterką była prześladowana przez męża, małżonka. »Nie kochanko, odrzekł zagadniony, ja się tylko pocę." — O pewnym jegomości, który się bardzo wysoko cenił, powiedział Poeta *Piron*: »Na tym człowieku dobryby można zrobić interes, notabene, trzeba go kupić za rzeczywistą jego wartość, a natychmiast sprzedać w stosunku wielkiego o sobie rozumienia."

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Bylewski Kar: Oby: z Pińska; Czarnowski Teod: Oby: z Secymina; Celiński Lud: Oby: z Zelazny; Chądzyński Felix Obyw: z Sterdyni; Chmielewski Ant: Ob: z Gołębiowki; Dworzaczek Ferd: Dok: z Wólki Słupskiej; Baron von Firks Kar: Ob: z Mitawy; Hejnroth Karol Kup: z Petersburga; Leśniewski Wład: Sędz: Apelac: z Kalina; Lisiecka Henryeta Żona Jener: z Piotrkowa; Melechowicz Grzeg: Obyw: z Kleszewa; Masłowski And: Mecenas z Radomia; Baron von der Osten-Saken Oby: z Mitawy; Pruszakowie Konst: i Tom: Oby: z Sanik; Poniatowska Honor: Oby: z Brześcia Lit:; Przyłuski Felix Oby: z Piotrkowa; Sielski Ign: Oby: z Błonia; Sierociński Teod: Prof: z Nowej Alexandrji; Szabuniewicz Onuf:, i Sierzputowski Fr: Ob: z Wólki; Srótowski Wale: Lek: z Lublina; Sumiński Józ: Oby: z Kozłowa; Treskow Rudolf Baron z Lublina. (G. P.)

DONIESIENIA.

W sklepie Introligatorskim i Galanteryjnym przy rogu ulicy Senatorskiej i Żabiej, w pałacu Hr. Zamojskich, dostać można **BILETÓW** z powinszowaniem Nowego Roku, na pięknym glansowanym papierze, z rozmaitemi ozdobami; tuzin od gr. 15 do zł. 2, i Kopert do tychże biletów, tuzin po gr. 20. Nadto w zakładzie moim dostać można rozmaitych wyrobów galanteryjnych, już gotowych, w najświeższym guscie; oraz przyjmuje do oprawy wyż wspomnione przedmioty, za jak najumiarkowańszą cenę.

M. *Śliwiński*.

Do najęcia każdego czasu, pyszne i bardzo piękne **MIESZKANIE**, w pałacu Hr. Uruskiego na Krak:-Przedm:, gdzie się znajdowała Restauracja Marego. Ten piękny Lokal, przydatny dla prywatnego lub na jaki zakład publiczny, składa się z 6u wspaniałych Pokoi czyli Sal, Kuchni, Piwnic, Pralni, Lodowni, Góry i Ogródka; Drzwi mahoniowe; może być Stajnia i Wozownia. Wspomnione mieszkanie w najlepszym stanie. Wiadomość na miejscu.

PANNY umiejące szyć lub znające Strój Damski, znajdą stałe zatrudnienie, przy ulicy Krako: Przedm: Nr 376, na 1m piętrze, wprost Poczty.

BIURKO do pisania, wkształcie Szafy wygodne i obszerne, w najlepszym stanie, jest do sprzedania za mierną cenę, przy ulicy Sto-Krzyzkiej pod Nr 1343, na dole.

Jest do sprzedania każdego czasu MAGAZYN MÓD, przy ulicy Krako:-Przedm: Nr 411. — Tamże potrzebna jest zdatna PANNA do roboty.

GORZELANY, w swej sztuce dobrze uzdatniony, jest potrzebnym do dóbr, o kilka mil od Warszawy odległych. Bliższą informację wskaże Rządca posesji Nr 2191 przy ulicy Muranów.

W Składzie Nasion i Cukru krajowego przy ulicy Senatorskiej Nr 471, obok Resursy, dostać można HYACYNTÓW w doniczkach obsadzonych, kiełky już puszczające. — Drożdży funtowych krajowych, funt po gr. 36, i prawdziwych Meklemburgskich, po gr. 45. — Musztardy francuzkiej i angielskiej, słoik po zł. 2 do zł. 3. — Cukru krajowego w całych głowach, funt po zł. 1 gr. 9.

Licytacja RUCHOMOŚCI po Iwanie Alexiejewie Nowikow, Kuczerze Stajni Przydwornej Belwederskiej, pozostałych, jako to: Garderoby, Futer, i różnych Sprzętów gospodarskich, odbędzie się w dniu 23 Grudnia (4 Stycznia) 184³/₄ r. o godzinie 10 z rana, w zabudowaniach pałacu Belwederskiego, a to na żądanie pełnomocnika Sądowego nieobecnych SSrów, i za dozwoleniem Prezesa Trybunału. — M. *Zieliński*, Rejent.

Wracając do Warszawy w dniu 17 b. m. przez rogatkę na Pradze, zgubiono TORBĘ myśliwską, w której było pozwolenie na broń, róg do prochu, dwa pulwersaki, i flaszka blaszana. Uprasza się Szan: Znalazcę, o oddanie pod Nr 1565 A, przy ulic: Chmielnej, do Wincentego Zakrzewskiego, za przyzwoitem wynagrodzeniem.

INSPEKTOWE OKNA używane kto ma do zbycia, zgłosić się może do Ogrodu Prater zwanego, obok Nowego-Świata, przy nowej ku wiśle drodze, zaraz za wieżą Ogniowej Straży przed parowym młynem.

Zawiadamia się niniejszem, że WEXEL wystawiony przez Augusta Bajera, na rzecz Jana Wesołowskiego, na Rsr. 165 czyli Złp. 1100, zaginął; a ponieważ tenże już zrealizowany został, przeto z takowego nikt korzystać nie będzie.

Posesja dwa DWORKI przy ulicy Powązkowskiej Nr 21 lit: B. C., blizko za rogatkami (lecz w miejscu wolnem od widoków pogrzebowych), Izb mieszkalnych 11, Komorek na drzewo 8, Stajeń 2 na koni 3 i 6, Wozownia na powóz 1, Szopa z zamknięciem na krów 3, Studnia 1, Dziedziniec obszerny i ogrodzony, oraz Ogród duży, długości łokci 150, szer: 110, na w pół fruktowy i warzywny. Razem mieszkania z ogrodem czynią rocznego dochodu obecnie Rsr. 200; jest od 1 Stycznia r. następnego do wydzierżawienia na rok lub na lat 3, pod korzystnemi warunkami. Przy obejrzeniu pokażą, tamże mieszkający, Cieśla Frankowski i Ogrodnik Jabłoński; a dla zawarcia umowy, udać się do właściciela, mieszkającego przy ulicy Danielewiczow: Nr 617, pałac Nowakowskich, Stróż miejscowy wskaże.

Potrzebną jest SUMMA Złp. 60,000, na hipotekę Dóbr Ziemskich, o mil 3 od Warszawy położonych, zaraz po Towarzystwie Kredytowem. Kto ma takową do wypożyczenia, niech zgłosić się raczy po bliższą wiadomość do Kancelarji Patrona Parisota, przy ulicy Długiej pod Nr 557, wprost Hotelu Polskiego.

FORTEPJAN mahoniowy, o 7u oktawach, z blatem żelaznym i sprejcami, jest do sprzedania lub wzamian na stary, w fabryce Fortepjanów przy ulicy Długiej pod Nr 545, w domu Bokana, drugi dom za placem Krasińskich, w oficynie na prawo, na 1m piętrze.

Dnia 28 b. m. przed południem, zginął PIES wyżeł, maści czarnej, pod brzuchem, pyskiem, i nogami biały, czarno nakrapiany, na grzbiecie strzałka biała. Znalazca raczy go oddać pod Nr 1080 przy ulicy Twardej, do właściciela, za stosowną nagrodą.

Dnia 29 b. m. zginęła SUCZKA z wyżełków angielskich, mająca łaty białe i czarne, uszy czarne spadające. Ktoby takową znalazł, niech odda do Banku do Szwajcara, a odbierze przyzwoitą nagrodę.

Dziś rano zimna stopni 4. Wczoraj w południe 5.

TEATR WIELKI. Dziś, *Co kto lubi*. Jutro, nowa wielka Opera *Machbet*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, *Dwaj Mężowie*. *Mieszczanie i Kmiotki*, z stosownym śpiewem.

Jutro pierwsza Reduta.

W Cukierni mojej przy ulicy Święto-Jańskiej pod Nr 2gim, od dnia dzisiejszego aż do końca karnawału, dostać można **PĄCZKÓW** z wyborną przyprawą, na świeżem maśle smażonych, sztuka po gr. 5 i po gr. 3. Za dobroć i smak zaręczam.

A. *Rednicki*.

Mam zaszczyt zawiadomić Szano: Publiczność, iż w Piekarni mojej przy ulicy Piwnej pod Nr 11, wypiekać będę codziennie PĄCZKI po gr. 3, na co Sz: Publ: uprzejmie zapraszam. — A. *Kohsé*.

FABRYKA PORTERU I PIWA BAWARSKIEGO
A. LENTZKIEGO,

zawiadamia niniejszym Szano: Publiczność, iż w Lokalach swych przy uli: Elektoralnej Nro 795, i Trębackiej Nro 641, zniżyła cenę Piwa Bawarskiego, a to z powodu zniżenia ceny zboża; od jutra, kufelek po gr. 6, a butelka po gr. 10.